

Nieuwsbrief

Netwerk Dementie Drenthe

April 2011

Het Netwerk Dementie Drenthe is ontstaan uit het Landelijk Dementie Programma Drenthe. Het heeft zich ontwikkeld tot een samenwerkingsverband dat een samenhangend aanbod in de dementiezorg in Drenthe wil realiseren. Alzheimer Drenthe, de Drentse gemeenten, huisartsen, en zorgaanbieders (ziekenhuizen, GGZ, thuiszorg, Verpleeg- en Verzorgingshuizen) participeren in het Netwerk. Doelstelling is om ketenzorg mogelijk te maken en innovatieve initiatieven een plaats te geven. Het is een open Netwerk. Organisaties kunnen op alle niveaus meedoen, door ondertekening van een Participantenovereenkomst.

ZORGBEGELEIDING

Scholing ZBO

De notitie over de kwaliteit van Zorgbegeleiding is in oktober 2010 aangenomen door de Participanten Raad. Op basis hiervan is door Hogeschool Windesheim een scholing ontwikkeld, die vanaf maart 2011 in elk Zorgbegeleidingsteam wordt aangeboden. Per ZBO-team zullen we ontdekken waar de kwaliteiten van de verschillende medewerkers liggen. Op deze manier hebben we een infrastructuur gezekerd in de ZBO's en kunnen de organisaties concurreren op kwaliteit van Zorgbegeleiding.

Ontwikkeling Zorgbegeleidingsmap

In de afgelopen periode is een standaard map met inhoud ontwikkeld, die Zorgbegeleiders aan cliënten geven. Hierin vindt de cliënt de contactgegevens van de zorgbegeleider en nuttige informatie over dementie. Het is een A5 formaat insteekmapje met algemene folders van Alzheimer NL, info over het plaatselijke Alzheimer café en het Helpdeskkaartje. Desgewenst doet de Zorgbegeleider in het vervolg van het proces van dementie informatiefolders in het mapje erbij.

Registratie

In 2010 is er begonnen met registratie en zijn er al een kleine 900 cliënten geregistreerd. Er zijn ongeveer 25 organisaties actief met Zorgbegeleiding bezig. Niet alle organisaties hebben hiervoor productieafspraken kunnen maken; daarover wordt nog met Achmea overlegd.

PLAN IRIS - HUISARTSEN

Het Netwerk probeert met plan Iris de huisartsen te ondersteunen met een werkwijze dementie, wanneer er sprake is van (beginnende) dementie. De praktijkondersteuner neemt deel aan de ZBO's en zal in de 'niet pluis' fase de Zorgbegeleiding voor haar rekening nemen.

Op 26 januari zijn de resultaten over 2010 gepresenteerd door Progez en het Netwerk Dementie Drenthe. Bovendien is een workshop verzorgd op 16 februari 2011 tijdens de Noordelijke Eerstelijnsdag in Drachten.

Na kleine bijstellingen in het scholingsprogramma en het registratiesysteem gaan in 2011 ongeveer 20 nieuwe Huisartsenpraktijken mee doen. Dat betekent dat in 2011 ongeveer 34 praktijken werken met plan Iris. Het Netwerk Dementie is in gesprek met de Huisartsencoöperatie van de HZD betreffende een overdracht van plan Iris per 2012.

Zorgwijzer huisartsen

Door de Stuurgroepen van het Netwerk Dementie wordt per gemeente een Zorgwijzer gemaakt cq geactualiseerd voor huisartsen. Deze Zorgwijzers zijn binnenkort voor alle huisartsen in alle 12 gemeenten beschikbaar. De Zorgwijzers zijn ook te vinden op de website onder het kopje 'organisatie'.

GEMEENTEN EN WELZIJN

Scholing vroegsignalering

Aan medewerkers WMO-loketten, indicatiestellers hh hulp en Welzijnmedewerkers van 7 gemeenten is al een scholing vroegsignalering dementie gegeven. Nog niet in Hoogeveen, Westerveld, de Wolden, Emmen en Noordenveld. In deze gemeenten hopen we in 2011 nog een scholing te kunnen plannen.

Publiciteit

Er is in de gemeenten publiciteit te vinden op de digitale sociale kaart, in gemeentegidsen en mantelzorggidsen. Aan huis aan huis bladen hebben we 3 artikelen over vergeetachtigheid en dementie aangeboden.

Opvang licht dementerenden

Wat betreft de opvang van licht dementerenden zijn er – voor zover bekend - voorzichtige initiatieven in Assen, Coevorden en Westerveld. Nu het aantal mensen met dementie zo groeit en het aantal plaatsen in de tehuizen niet navenant meegroeit, zullen steeds meer mensen thuis moeten worden opgevangen. Nu al woont ongeveer 70% van de mensen met dementie thuis!

GGD en Portefeuillehoudersoverleg

In mei 2011 is het Netwerk opnieuw uitgenodigd in het Portefeuillehoudersoverleg van de gemeenten. Met de GGD Drenthe is 2 x per jaar overleg over afstemming van activiteiten.

Zorgexperiment Borger Odoorn en Aa en Hunze: Zorgkracht in krimpgebieden

De gemeenten Aa en Hunze en Borger-Odoorn hebben het initiatief genomen tot een experiment. In een afgebakend gebied in beide gemeenten zullen zorg- en welzijnspartijen intensiever samenwerken om samen de noodzakelijke zorg te kunnen garanderen. Door de vergrijzing ontstaat een stijgende zorgvraag en door de ontgroening zijn er minder handen aan het bed. Als krimpregio Oost-Drenthe staan de organisaties onder deze omstandigheden voor een grote uitdaging.

STAMM CMO heeft het experiment samen met beide gemeenten ontwikkeld en treedt op als projectleider. Het experiment is ingediend bij het ministerie van BZK dat in het kader van het Nationaal Actieplan Bevolkingsdaling heeft opgeroepen tot het indienen van experimenten. De rijksoverheid ziet deze als instrument om de krimppogave in krimpregio's aan te pakken. De geselecteerde experimenten worden ondersteund door de rijksoverheid. De provincie Drenthe ondersteunt het initiatief van de gemeenten.

In april zullen in een aantal bijeenkomsten concrete afspraken worden gemaakt en een convenant opgesteld. Als Netwerk Dementie Drenthe kunnen we onze kennis en ervaring op het gebied van nieuwe samenwerkingsvormen inbrengen.

HELPDESK DEMENTIE DRENTHE

Op de website staat informatie over het hulpaanbod in Drenthe en andere zaken die het Netwerk Dementie Drenthe betreffen. Daarnaast zijn er links naar onderwerpen die met dementie gerelateerd zijn. Benieuwd naar nieuwe onderwerpen?

- een link naar een uitzending van Kruispunt over dementie
- de dementheek in Leek
- een lesopzet voor lagere schoolkinderen
- artikelen over ouderdom, vergeten en verschijnselen van dementie.

Het aantal telefoontjes en email-contacten neemt gestaag toe en de website wordt steeds beter bezocht. De Helpdesk Dementie is de spin in het web van de dementiezorg in Drenthe. Gelukkig wordt de Helpdesk steeds beter gevonden.

Bij het secretariaat van het Netwerk zijn de Helpdeskkaartjes te bestellen! secretariaat@dementiedrenthe.nl

NIEUWS

MANTELZORG OP MAAT - ALTINGERHOF

Op 18 november werden de resultaten van het 2 jarige project Mantelzorg op Maat gepresenteerd. GGZ Drenthe is in 2009, vanuit het Altingerhof in Beilen, gestart met "Mantelzorg op Maat". Voor de inwoners van de gemeente Midden Drenthe is er via dit project de mogelijkheid om –zonder indicatie- hulp te vragen voor de mantelzorgtaken die zij leveren aan een

thuiswonende oudere met dementie. Een mantelzorgbegeleider geeft ondersteuning en begeleiding aan de mantelzorger van de cliënt. In het project is het uitgangspunt dat de hulp die aangeboden wordt aansluit bij de wensen (zorgvragen) van de cliënt. De kerntaken van de mantelzorgerbegeleider zijn: het geven van psychosociale hulpverlening, bieden van concrete en informatieve hulpverlening, signaleren en behartigen van belangen, op elkaar afstemmen van hulp, zorg dragen voor preventie en het organiseren van gespreksgroepen. Een eerste stap in de begeleiding van de mantelzorger is het in kaart brengen van de stress- en krachtbronnen van de mantelzorger. Daarnaast wordt er een psychisch sociale stress analyse gemaakt. Aan de hand van deze resultaten wordt een psychisch begeleiding- en behandelingsplan opgesteld. Hierin staan het verminderen van de negatieve factoren en het versterken van de positieve factoren centraal.

DE KLOOF OVERBRUGD - LEERLINGEN VMBO MAKEN LEVENSBOKEN

In het door Stamm op maat samengestelde programma 'De Kloof overbrugd' worden VMBO-leerlingen en ouderen in een Zorgcentrum met elkaar in contact gebracht in het maken van een Levensboek. In Assen, Meppel en Hogeveen werken scholengemeenschappen en zorginstellingen daarin al samen. Het programma wordt als stagemogelijkheid aangeboden en niet als maatschappelijke stage, zodat vanuit de school begeleiding geboden kan worden. Doel van het programma is de houding van de jongere met betrekking tot ouderdom en dementie te beïnvloeden en begrip en vriendschap tussen ouderen en jongeren te bevorderen. Tijdens een informatiemiddag op 25 november 2010 kwamen twee verschillende stagesituaties aan bod. De scholengemeenschappen volgen een programma van 8 weken. De eerste twee weken worden de scholieren getraind in communicatie- en interviewtechnieken en het schrijven van levensverhalen. Daarnaast krijgen ze dan ook informatie over het verouderingsproces en dementie. In de daarop volgende vijf weken vinden er steeds twee bijeenkomsten per week plaats tussen de (demente) oudere en de scholier. Hierbij zijn naast de schoolleiding ook de activiteitenbegeleid(st)ers van de zorginstellingen betrokken. Voor de organisaties, die met het programma willen gaan werken, verzorgt Stamm een training voor activiteitenbegeleid(st)ers.

EERSTE ALZHEIMER CAFÉ COEVORDEN

Op dinsdagavond 1 maart is in het kasteel in Coevorden het eerste Alzheimer Café in de gemeente gehouden. Tijdens deze feestelijke opening werd de samenwerking tussen de deelnemende organisaties beklonken door de ondertekening van een convenant. Mw. Truus Pot, wethouder welzijn en sociale zaken, benadrukte het be-

lang van goede zorg voor de dementeren en hun partners. De persoonlijke noot in haar toespraak sprak de toehoorders zichtbaar aan. Dr. Jaap Muilwijk, specialist ouderenzorg, wist op een levendige wijze de zaal te betrekken bij zijn lezing "Wat is dementie".

Joop ten Caat, Coördinator van het Alzheimer Café, is zeer tevreden over de opkomst op deze eerste avond. Ruim 150 bezoekers waren aanwezig!

DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING THUISZORG-MEDEWERKERS

Een aantal (kleine) zorgaanbieders, waaronder Thuiszorg Diensten Centrale, Icare Zuid Oost, en Buurtzorg is actief aan de slag met het scholen van hun medewerkers in signalering en begeleiding dementie. Uiteraard juicht het Netwerk deze initiatieven bijzonder toe!

OVERLEG DRIE NOORDELIJKE PROVINCIES

In juni zal een vervolg overleg plaatsvinden van de bestuurders van de Netwerken in de drie noordelijke provincies. Doel is gezamenlijke speerpunten te vinden en eventueel samen op te trekken.

WERELD ALZHEIMER DAG 2011

De Redactie Raad van het Netwerk is bezig met de ontwikkeling van een plan voor Wereld Alzheimer Dag op 21 september 2011 in Drenthe. In samenwerking met Alzheimer Drenthe wilt het Netwerk werken aan het organiseren van een Dementie Dag Drenthe. Gehouden op een mooie locatie met een inleidend praatje van een bekende Nederlander en een winkelplein met stands en verschillende workshops. Meer nieuws volgt!

Redactieraad:

Clariss Bakker
Janny Devere
Jan Pieter van der Steen
Els van der Veen

Netwerk Dementie Drenthe

Meer informatie?

Els van der Veen
coördinator Netwerk Dementie Drenthe
netwerk@dementiedrenthe.nl

06 211 00 235
en op de website
www.dementiedrenthe.nl